

Odvetvová koncepcia odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností v rezorte dopravy, pôšt a telekomunikácií

1. ÚVOD

Rozvoj Európy založenej na poznatkoch a zabezpečenie otvorenosti európskeho trhu práce pre všetkých boli hlavnými výzvami pre systémy odborného vzdelávania a prípravy v rámci európskej stratégie konkurencieschopnosti do roku 2010 – „Lisabonskej stratégie“ a jej rozpracovania do vlastnej „Stratégie konkurencieschopnosti Slovenska do r. 2010. Členské štáty Európskej únie (ďalej len „EÚ“) sa zhodli na potrebe pokračovania stratégie rastu a zamestnanosti v novej dekáde 2010 – 2020 s názvom „EÚ 2020“.

Hlavný cieľ stratégie - rast ekonomickej konkurencieschopnosti založený na znalostiach - zostáva rovnaký. Rast konkurencieschopnosti krajiny v európskom i globálnom priestore je závislý od vzdelania človeka a jeho schopnosti prijímať, aplikovať a ďalej rozvíjať nové vedomosti. Je nevyhnutné, aby Slovenská republika (ďalej len „SR“) bola konkurencieschopná na európskom trhu práce, a preto potrebuje dobrých odborníkov, flexibilný systém ich prípravy a celoživotného vzdelávania, pretože neustálym vývojom spoločnosti sa zvyšujú požiadavky na vzdelanie ľudí.

V Odvetvovej koncepcii odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností v rezorte dopravy, pôšt a telekomunikácií (ďalej len „Koncepcia“) sa premietajú trendy a úlohy zásadných stratégií a materiálov, ktoré podporujú základný cieľ – stať sa konkurencieschopnou a flexibilnou ekonomikou založenou na vedomostiach a zručnostiach. Koncepcia si kladie za cieľ byť strategickým a koncepčným dokumentom v oblasti odborného vzdelávania a prípravy v nadväznosti na potreby rezortu dopravy, pôšt a telekomunikácií, určiť smerovanie edukačného procesu v závislosti od okolností, ktoré sú rozhodujúce pre vývoj a meniace sa požiadavky spoločnosti, a to v oblasti získavania kvalifikácie požadovanej potenciálnym zamestnávateľom a trhom práce, ako aj v oblasti rozvíjania a rozširovania vedomostí, zručností a kompetencií v rámci celoživotného vzdelávania.

Koncepcia je spracovaná v zmysle § 3 ods. 4 zákona č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý ukladá Ministerstvu dopravy, pôšt a telekomunikácií SR (ďalej len „MDPT SR“) ako ústrednému orgánu štátnej správy v oblasti svojej pôsobnosti vypracovať a predložiť Rade vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu odvetvovú koncepciu odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností a upravovať ju najmenej raz za štyri roky.

Pri vypracovaní Koncepcie sa vychádzalo z jednotnej štruktúry navrhutej Ministerstvom školstva Slovenskej republiky (ďalej len „MŠ SR“), v ktorého pôsobnosti je odborné a metodické riadenie stredných škôl, tvorba vzdelávacích projektov, zabezpečenie odborného-pedagogických a vzdelávacích činností pri riešení otázok stredoškolského odborného vzdelávania. Do Koncepcie boli zahrnuté ďalšie informácie, ktoré bolo nevyhnutné uviesť v záujme jej skvalitnenia a úspešnej realizácie v praxi.

1.1. Charakteristika rezortu dopravy, pôšt a telekomunikácií

Rezort dopravy, pôšt a telekomunikácií patrí medzi kľúčové faktory rozvoja každej spoločnosti a predstavuje špecifickú formu presadzovania národných záujmov vo všetkých oblastiach rozvoja, ktoré sú navzájom podmienené ostatnými sektorovými a prierezovými rozvojovými politikami. Strategickým cieľom rezortu je realizovať dopravnú, telekomunikačnú a poštovú politiku, ktorá zvýši konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky, zabezpečí sociálny rozvoj spoločnosti a umožní odstraňovanie regionálnych disparít. Rámcom pre jeho dosiahnutie je zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, ktorý zahŕňa hospodársky vývoj, spoločenskú solidaritu a prijateľnosť pre životné prostredie.

Rezort dopravy, pôšt a telekomunikácií má pre rozvoj slovenského hospodárstva strategický význam a jeho rozvoj je podmieňujúcim faktorom rozvoja ekonomiky ako celku i rozvoja jednotlivých regiónov. Podstatnou mierou prispieva k realizácii vnútorného trhu i fungovaniu európskeho hospodárstva. Významne prispieva k tvorbe a zabezpečovaniu pracovných miest, ktoré si vyžadujú najrozmanitejšiu kvalifikáciu (dopravné, telekomunikačné a poštové služby, výstavba infraštruktúry, automobilový priemysel a údržba vozidiel).

Podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov je MDPT SR ústredným orgánom štátnej správy pre

- a) dráhy a dopravu na dráhach,
- b) cestnú dopravu,
- c) kombinovanú dopravu,
- d) pozemné komunikácie,
- e) vnútrozemskú plavbu a prístavy, námornú plavbu,
- f) civilné letectvo,
- g) pošty,
- h) telekomunikácie.

1.2. Charakteristika jednotlivých odvetví, ktoré má rezort dopravy, pôšt a telekomunikácií v kompetencii

1.2.1. Doprava

Vláda SR uznesením č. 158/2010 schválila materiál „**Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020**“ (ďalej len „stratégia“), ktorým sa vymedzujú základné dlhodobé ciele, priority rozvoja dopravy v Slovenskej republike, nástroje a zdroje na dosiahnutie cieľov, slúži na vypracovanie ďalších koncepčných materiálov MDPT SR a formulovanie pozície SR k budúcej európskej dopravnej politike Európskej komisie na obdobie do roku 2020. Stratégia obsahuje analýzu doterajšieho vývoja dopravnej politiky SR a EÚ, prognózu jej ďalšieho vývoja a výzvy, ktoré ovplyvňujú dosiahnutie stanovených cieľov v oblasti dopravy.

Priority stratégie budú rozpracované v ďalších nadväzných koncepčných materiáloch MDPT SR, ktoré budú konkretizovať zoznam projektov, termíny začatia ich realizácie a uvedenia do prevádzky, štruktúru zdrojov a objem prostriedkov potrebných na ich realizáciu. Konkretizácia sa vykoná predovšetkým týmito koncepčnými dokumentmi:

- Program prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2011 – 2014,
- Aktualizácia programu modernizácie a rozvoja železničnej infraštruktúry do roku 2013.

Priority rezortu v oblasti dopravy možno charakterizovať nasledovne:

železničná doprava

- v súlade s postupným otvorením trhu medzinárodnej železničnej osobnej dopravy posilniť Úrad pre reguláciu železničnej dopravy v oblasti ekonomickej regulácie (analýza dopadu otvorenia trhu medzinárodnej osobnej dopravy a vplyv liberalizácie medzinárodnej osobnej dopravy na realizáciu výkonov vo verejnom záujme),
- uplatňovať smernicu 2007/59/ES o certifikácii rušňovodičov a vlakovej posádky v rámci Spoločenstva a ďalšie smernice v oblasti železničnej dopravy,
- po prijatí v EÚ uplatňovať nariadenie Európskeho parlamentu a Rady Európy o európskej železničnej sieti pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu,
- od 1. januára 2011 uplatňovať nový systém spoplatnenia železničnej infraštruktúry v súlade so zákonom č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

cestná doprava

- harmonizovať podmienky prístupu na trh cestnej dopravy EÚ v súlade s legislatívou EÚ – nariadenia Európskeho parlamentu a Rady Európy č. 1071/2009, 1072/2009 a 1073/2009 v oblastiach prístupu na trh, odstraňovania bariér pri zakladaní dopravných podnikov a účinného systému kontroly podnikania,
- zvýšiť účinnosť kontrol dopravcov (kabotáž, technický stav, tachografy, váženie vozidiel),
- zriadiť register dopravcov podnikajúcich v cestnej doprave a ich vzájomné prepojenie na registre členských štátov EÚ a zabezpečiť spoluprácu príslušných orgánov pre výmenu informácií o porušení predpisov (priestupkov) podľa kategórií druhu a závažnosti týchto porušení,
- zabezpečiť potrebné administratívne a technické kapacity a zosúladiť kompetencie na realizáciu efektívneho a výkonného systému cestných kontrol v súlade s požiadavkami EÚ (technický stav vozidiel, denné doby jazdy, prestávky vodičov, preprava nebezpečných tovarov a skazitelných potravín a doklady oprávňujúce podnikanie).

intermodálna preprava

- podporovať prevádzku intermodálnej prepravy: štátna pomoc, znižovanie daní z motorových vozidiel pre cestné vozidlá v intermodálnej preprave, uplatňovanie tzv. “prirážky“ k mýtu pri prejazde ťažkých nákladných automobilov cez ekologicky citlivé oblasti,
- založiť národného operátora pre prevádzku terminálov intermodálnej prepravy s cieľom koordinácie a zabezpečenia nediskriminačného poskytovania služieb v termináloch intermodálnej prepravy,
- uplatňovať schému štátnej pomoci schválenú Európskou komisiou na pomoc pri zavádzaní nových liniek kombinovanej dopravy a vypracovať schému štátnej pomoci na podporu obstarávania prepravných, manipulačných a dopravných prostriedkov intermodálnej prepravy,
- dôsledne kontrolovať dodržiavanie výnimiek v oblasti zákazov prevádzky počas víkendov poskytovaných vozidlám cestnej nákladnej dopravy používanými v kombinovanej doprave a zabezpečiť kontrolné vážená.

vnútrozemská vodná doprava

- realizovať prijatý generálny program implementácie integrovaného európskeho akčného programu pre vnútrozemskú vodnú dopravu NAIADES v SR (uznesenie vlády SR č. 642/2009) a vytvoriť podmienky na zapojenie slovenských dopravcov do programu,
- vytvárať podmienky na modernizáciu jestvujúcich vodných ciest (Dunajskú, Vážsku) na dosiahnutie požadovaných plavebných parametrov,

- dobudovať a modernizovať verejné prístavy v Bratislave a Komárne,
- využívať Riečne informačné služby (RIS) na slovenskom úseku Dunaja a spoločných úsekoch Dunaja s Rakúskom a Maďarskom (manažment plavebnej situácie, zabezpečenie cezhraničnej elektronickej výmeny dát).

letecká doprava

- vybudovať nový terminál letiska Bratislava do roku 2010 (1. etapa), do roku 2012 (2. etapa) a železničnú dopravnú infraštruktúru umožňujúcu efektívnu spoluprácu bratislavského letiska a viedenského letiska do roku 2013;
- do roku 2015 zrealizovať železničné spojenie v rámci TEN-T projektu a pripraviť napojenie letiska Bratislava na železničnú sieť a diaľnicu D4,
- spracovať generel letiska a začať s realizáciou úprav dráhového systému Letiska Bratislava (rozšírenie vybavovacej plochy v roku 2012, rekonštrukcia vzletovej a pristávacej dráhy v roku 2016),
- rozvíjať letisko Košice a regionálne letiská (Poprad, Žilina, Sliač),
- realizovať projekty, ktoré zabezpečia lepšie využitie súčasnej a budúcej dopravnej infraštruktúry v priestoroch letísk, ako sú napr. cargo terminály, logistické centrá a pod.

1.2.2. Pošty

Poskytovanie poštových služieb je v SR zabezpečené zákonom č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“), ktorý upravuje podmienky poskytovania poštových služieb na trhu poštových služieb a ich štátnu reguláciu, rozsah a podmienky poskytovania univerzálnej poštovej služby a práva a povinnosti jej poskytovateľa a jej užívateľov, prístup k verejnej poštovej sieti a požiadavky na hustotu a vybavenie prístupových miest verejnej poštovej siete ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy v poštových službách a štátny dohľad nad poskytovaním poštových služieb. Štátny dohľad nad poskytovaním poštových služieb vykonáva Poštový regulačný úrad. V súčasnosti pôsobí na trhu poštových služieb v SR 28 poštových podnikov registrovaných v Poštovom regulačnom úrade, a to vrátane držiteľa poštovej licencie, ktorým je Slovenská pošta, a. s., poskytovateľ univerzálnej služby.

Právna úprava poštových služieb vyplynula z právnych aktov Európskych spoločenstiev, a to najmä z potreby zabezpečiť poskytovanie poštových služieb v rozsahu univerzálnej služby. Univerzálna poštová služba je podľa zákona o poštových službách rámcovo definovaná ako súbor poštových služieb, ktoré je poskytovateľ univerzálnej poštovej služby povinný trvalo poskytovať v prístupových a kontaktných miestach za rovnakých podmienok, v určenej kvalite a za prijateľné ceny všetkým užívateľom každý pracovný deň najmenej s jedným vyberaním a dodávaním denne. Jej poskytovanie sa vzťahuje na tuzemský aj medzinárodný poštový styk. Služby poskytované v rozsahu univerzálnej služby stanovuje zákon o poštových službách v súvislosti s ustanoveniami o udeľovaní poštovej licencie. V nadväznosti na poštovú licenciu sú stanovené požiadavky na kvalitu, poštové podmienky, tarifa poštových služieb z rozsahu univerzálnej služby a ďalšie zákonom o poštových službách predpísané náležitosti, vrátane ustanovení o poštovom platobnom styku. Na poskytovanie poštových služieb poskytovaných Slovenskou poštou, a. s., sa vzťahujú medzinárodné zmluvy prijaté v rámci Svetovej poštovej únie (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí SR č. 50/2010 Z. z.).

Slovenská pošta, a. s., poskytuje svoje služby prostredníctvom siete prístupových a kontaktných miest. K 1. 1. 2010 bolo na území SR celkovo 1 548 pôšt, z toho 164 podávacích a 1 379 dodávacích pôšt, 2 pošty s vycielovacou funkciou (Bratislava, Košice) a 3 pošty určené na hromadné podávanie zásielok v Bratislave, Košiciach a v Žiline.

Svoje služby Slovenská pošta, a. s., poskytuje aj prostredníctvom 48 pôšt Partner, 79 poštových stredísk a 5 pojazdných pôšt (stav k 1.1.2010).

Priority v oblasti pôšt

Prioritou v poštových službách je dokončenie prípravy návrhu zákona o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým budú vytvorené podmienky na poskytovanie poštových služieb vo väzbe na rozhodnutie Európskej komisie k problematike hybridnej pošty ako aj na ustanovenia Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/6/ES, ktorá stanovuje dokončenie procesu liberalizácie poštových služieb.

V nadväznosti na proces transpozície a implementácie uvedenej smernice pri vytváraní legislatívnych a regulačných podmienok je potrebné riešiť financovanie univerzálnej služby pri poskytovaní poštových služieb na liberalizovanom trhu. V súlade s procesom dokončenia procesu liberalizácie poštových služieb bude vypracovaný návrh poštovej politiky na obdobie do roku 2014.

1.2.3. Telekomunikácie

Elektronické komunikácie sú kľúčovým faktorom na ceste k vedomostnej spoločnosti. Vytvárajú základné podmienky na prístup podnikov, verejných inštitúcií a občanov k moderným elektronickým komunikačným sieťam a službám v rámci národnej i celosvetovej informačnej a komunikačnej infraštruktúry.

Uznesením vlády SR č. 360/2009 bola schválená **Národná politika pre elektronické komunikácie na roky 2009 – 2013** (ďalej len „Národná politika pre EK“), ktorá stanovuje stratégiu rozvoja elektronických komunikačných sietí a služieb v SR najmä v oblasti harmonizácie regulačného rámca, rozvoja súťaže, využívania frekvenčného spektra, ochrany súkromia a bezpečnosti, krízového manažmentu a kritickej infraštruktúry, medzinárodnej spolupráce a rozvoja inovatívnych služieb.

Národná politika pre EK nadväzuje na výsledky dosiahnuté splnením cieľov národnej politiky stanovených do roku 2008, zohľadňuje hlavné ciele Iniciatívy i2010 - Európska informačná spoločnosť pre rast a zamestnanosť a významné strategické dokumenty subjektov pôsobiacich, v rámci svojich kompetencií, v oblasti informatizácie spoločnosti v SR.

Ciele Národnej politiky pre EK na roky 2009 – 2013, s výhľadom do roku 2015, sú zamerané na zabezpečenie uspokojovania potrieb slovenskej ekonomiky, požiadaviek fyzických a právnických osôb a záujmov štátu prostredníctvom široko dostupných kvalitných, spoľahlivých a bezpečných služieb elektronických komunikácií v rozsahu zodpovedajúcom vyspelým štátom EÚ.

Nosnými témami politiky pre EK s výhľadom do roku 2015 sú **digitálna dividenda, širokopásmový prístup a siete novej generácie**.

Priority v oblasti telekomunikácií:

- konvergencia informačných a komunikačných technológií a médií,
- harmonizácia regulačného rámca a rozvoj súťaže,
- efektívne využívanie frekvenčného spektra,
- ochrana súkromia a bezpečnosť elektronických komunikácií,
- krízový manažment a kritická infraštruktúra,
- medzinárodná spolupráca,
- rozvoj inovatívnych služieb v oblasti:
 - pozemského digitálneho televízneho a rozhlasového vysielania,
 - širokopásmového prístupu a rozvoja sietí novej generácie,
 - navigačných systémov a lokalizačných služieb,
 - rádiových frekvenčnej identifikácie.

2. Východiská Koncepcie

Koncepcia vychádza z odvetvovej analýzy súčasného stavu odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností; z regionálnych stratégií odborného vzdelávania a prípravy samosprávnych krajov a z plánu potrieb trhu práce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, ktorý vypracovala Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení. Koncepcia je vypracovaná v intenciách predpokladaného vývoja jednotlivých odvetví hospodárstva, ktoré má rezort dopravy, pôšt a telekomunikácií v kompetencii.

2.1. Odvetvová analýza súčasného stavu odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností

Rezort dopravy, pôšt a telekomunikácií je z národohospodárskeho hľadiska významným zdrojom pracovných príležitostí, z ktorých prevažná časť vyžaduje špeciálne odborné vzdelanie, poskytované pomerne veľkým počtom stredných škôl (ďalej len „SŠ“). Odborné vzdelávanie v sústave stredoškolského odborného vzdelávania v odvetví dopravy, pôšt a telekomunikácií je zabezpečované strednými odbornými školami (ďalej len „SOŠ“), strednými priemyselnými školami (ďalej len „SPŠ“), dopravnými akadémiami (ďalej len „DA“) a spojenými školami (ďalej len „SpŠ“).

Na účely predkladanej Koncepcie je potrebné spresniť, že pre oblasť 37 - DPT sa odbory s týmto štatistickým kódom vyučujú na SOŠ (53), SPŠ (9), DA (2) a na SpŠ (6). Ich rozmiestnenie podľa VÚC uvádza Tabuľka č. 1, z ktorej vyplýva, že výrazne najviac SŠ (18 škôl), ktoré vzdelávajú pre rezort DPT, sa nachádza v Prešovskom kraji. Zoznam škôl vrátane nimi zabezpečovaných študijných/učebných odborov je uvedený v Prílohe č. 1. Je možné konštatovať, že až 36 škôl pripravuje len na výkon jednej profesie v rámci oblasti 37 - DPT (výuka je „širokospektrálna“, teda s určením i pre iné rezorty). Jeden študijný odbor (3757 4 01 - dopravná prevádzka, zameranie cestná a mestská doprava) sa vyučuje až na 30 školách v SR.

Tabuľka č. 1: Rozmiestnenie SŠ zabezpečujúcich odborné vzdelávanie v odboroch z oblasti 37 DPT podľa krajov

	BA	TT	TN	NR	ZA	BB	PO	KE	SR
SOŠ	3	4	6	6	5	8	14	7	53
SPŠ	1	1	1	0	0	1	3	2	9
DA	0	0	1	0	1	0	0	0	2
SpŠ	1	0	0	0	1	2	1	1	6
spolu	5	5	8	6	7	11	18	10	70

Z údajov uvádzaných Ústavom informácií a prognóz školstva vyplýva, že v **školskom roku 2008/2009** bolo z oblasti s číselným štatistickým kódom 37 - DPT najviac absolventov zo študijných odborov:

- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy (583 absolventov; odbor vyučovaný na 19 školách),
- 3757 4 01 dopravná prevádzka - cestná a mestská doprava (383 absolventov; odbor vyučovaný na 30 školách),
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (324 absolventov; odbor vyučovaný na 15 školách),
- 3765 6 technika a prevádzka dopravy (189 absolventov; odbor vyučovaný na 21 školách),
- 3772 6 01 doprava - prevádzka a údržba cestných vozidiel (129 absolventov; odbor vyučovaný na 6 školách).

Podobný trend pokračuje i v **školskom roku 2009/2010**, keď najviac žiakov majú nasledovné študijné odbory:

- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy (2705 žiakov),
- 3765 6 technika a prevádzka dopravy (1936 žiakov),
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (1149 žiakov),
- 3757 4 01 dopravná prevádzka - cestná a mestská doprava (728 žiakov),
- 3778 4 technik informačných a telekomunikačných technológií (620 žiakov).

Vo väčšine škôl nie je odborné vzdelávanie zabezpečované výlučne len pre rezort dopravy, pôšt a telekomunikácií, ale je taktiež organizované aj na SŠ všeobecného charakteru. Rezortné odborné vzdelávanie okrem „hlavnej“ oblasti s číselným štatistickým kódom 37 - Doprava, pošty a telekomunikácie (ďalej len „DPT“) poskytujú aj študijné/učebné odbory z ďalších oblastí:

- 24 - Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba
- 26 - Elektrotechnika
- 39 - Špeciálne technické odbory
- 64 - Ekonomika a organizácia, obchod a služby.

Spolu je odborné vzdelávanie zabezpečované v **35 študijných odboroch** a v **13 učebných odboroch**.

Študijné odbory pripravujú odborných zamestnancov pre všetky tri odvetvia rezortu, pričom pre dopravu je určených 19 študijných odborov, pre pošty 2 študijné odbory a pre telekomunikácie 14 študijných odborov.

Učebných odborov je podstatne menej a aj tieto vzdelávajú pre dopravu (10 učebných odborov), pre pošty (1 učebný odbor) a pre telekomunikácie (2 učebné odbory).

Zoznam študijných odborov a učebných odborov vrátane príslušných odborných zameraní uvádza Príloha č. 2, obsahujúca s DPT súvisiace študijné a učebné odbory nielen z oblasti 37, ale i z oblastí s číselnými štatistickými kódmi 24, 26, 39 a 64. Prehľad o počte žiakov a absolventov v študijných/učebných odboroch pripravujúcich pre potreby rezortu dopravy, pôšt a telekomunikácií uvádza Príloha č. 3.

2.2. Regionálne stratégie odborného vzdelávania a prípravy

Rada vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu na svojom zasadnutí konanom dňa 30. marca 2010 zoberala na vedomie regionálne stratégie odborného vzdelávania a prípravy siedmich samosprávnych krajov (pozn.: Bratislavský samosprávny kraj regionálnu stratégiu nepredložil). Vzhľadom na skutočnosť, že regionálne stratégie boli spracovávané bez vopred stanovenej jednotnej obsahovej štruktúry, uvádzajú rôznorodé informácie, ktoré nie sú kompletne za všetky kraje, a teda nie je možné sumarizovať ich na celoštátnej úrovni. V dôsledku toho Koncepcia uvádza najpodstatnejšie prvky z týchto stratégií, ktoré sú dôležité pre stanovenie jej cieľa a ich následné rozpracovanie v podobe aktivít MDPT SR na dosiahnutie tohto cieľa.

V **Banskobystrickom samosprávnom kraji** (ďalej len „**BBSK**“) sa z celkového počtu 27 179 žiakov SŠ v odboroch skupiny 37 - DPT v súčasnosti vzdeláva 1 046 žiakov, čo predstavuje 3,85 % žiakov stredných škôl v kraji a v podstate zodpovedá aj podielu tejto skupiny vo väčšine krajov. Výučba je zabezpečovaná v nasledovných študijných odboroch a zameraniach:

- 3739 6 elektrotechnika v doprave a telekomunikáciách (Zvolen) – 45 žiakov;
- 3756 4 poštová prevádzka (Banská Bystrica) – 19 žiakov;
- 3757 4 01 dopravná prevádzka – cestná a mestská doprava (Banská Bystrica, Brezno, Krupina, Filákov, Zvolen) – 99 žiakov;
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (Lučenec, Zvolen) – 136 žiakov
- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy (Zvolen) – 255 žiakov;
- 3760 6 06 prevádzka a ekonomika dopravy – logistika v doprave (Rimavská Sobota) – 21 žiakov;
- 3765 6 technika a prevádzka dopravy (Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen) – 282 žiakov;
- 3774 4 02 mechanik telekomunikácií – informačné komunikačné technológie (Banská Bystrica) – 8 žiakov;
- 3778 4 technik informačných a telekomunikačných technológií (Banská Bystrica) – 86 žiakov;
- 3792 4 poštový manipulát (Banská Bystrica) – 95 žiakov.

V **Košickom samosprávnom kraji** (ďalej len „**KSK**“) sa z celkového počtu 27 740 žiakov SŠ v odboroch skupiny 37 - DPT v súčasnosti vzdeláva 1 823 žiakov, čo predstavuje 6,57 % žiakov SŠ v kraji (najviac zo všetkých krajov). Výučba je zabezpečovaná v nasledovných študijných odboroch a zameraniach:

- 3739 6 elektrotechnika v doprave a telekomunikáciách (Košice) – 101 žiakov;
- 3756 4 poštová prevádzka (Košice) – 31 žiakov;
- 3757 4 01 dopravná prevádzka – cestná a mestská doprava (Košice) – 53 žiakov;
- 3757 4 01 dopravná prevádzka – obchodná činnosť železníc (Košice) – 6 žiakov;
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (Košice, Kráľovský Chlmec) – 233 žiakov
- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy (Košice, Michalovce, Strážske) – 690 žiakov;
- 3765 6 logistika a manažment v cestnej doprave (Košice) – 39 žiakov;
- 3765 6 technika a prevádzka dopravy (Košice, Moldava nad Bodvou) – 254 žiakov;
- 3778 4 technik informačných a telekomunikačných technológií (Košice) – 215 žiakov;
- 3792 4 poštový manipulát (Košice) – 201 žiakov.

Z celoslovenského hľadiska bolo v rámci KSK (koniec roku 2007) najviac uchádzačov o zamestnanie z odborov 37 - DPT, a to 168 (22,6 % z celoslovenského priemeru), čo dokladuje, že absolventi týchto odborov sa ťažko uplatňujú na trhu práce v KSK. Z týchto 168 uchádzačov o zamestnanie boli evidovaní nezamestnaní - s výnimkou okresu Sobrance - vo všetkých ostatných okresoch (Gelnica - 6; Košice I - 26; Košice II - 29; Košice III - 2; Košice IV - 9; Košice -okolie - 38; Michalovce - 4; Rožňava -6; Spišská Nová Ves - 5; Trebišov - 43).

V **Nitrianskom samosprávnom kraji** (ďalej len „**NSK**“) je v rámci skupiny 37 - DPT v školskom roku 2009/2010 zabezpečovaná výuka v 5 študijných odboroch, ktorými sú:

- 3757 4 01 dopravná prevádzka - cestná a mestská doprava (Nitra, Hurbanovo, Nové Zámky, Topoľčany, Zlaté Moravce) - 109 žiakov;
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (Levice) - 12 žiakov;

- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy (Nitra, Nové Zámky) - 196 žiakov;
- 3765 6 technika a prevádzka dopravy (Topoľčany, Zlaté Moravce) - 143 žiakov;
- 3778 4 technik informačných a telekomunikačných technológií (Levice) - 66 žiakov.

V uvedených študijných odboroch sa vzdeláva spolu 526 žiakov, čo z celkového počtu 24 480 žiakov v jednotlivých skupinách odborov na SŠ v NSK predstavuje 2,15 % (pozn.: absolventov za minulý školský rok bolo 97 a tvorili 1,48 %-ný podiel na celkovom počte 6 556 absolventov). V školskom roku 2009/2010 sa už nevyučuje študijný odbor 3774 6 01 - cestná doprava - prevádzka a údržba cestných vozidiel, ktorý mal v predchádzajúcom školskom roku ešte 17 absolventov.

V Prešovskom samosprávnom kraji (ďalej len „**PSK**“) v školskom roku 2009/2010 odbory skupiny 37 - DPT študuje 1 202 žiakov, čo je 3,76 % z celkového počtu žiakov SŠ (31 968), v 8 študijných odboroch (+ 2 odborné zamerania):

- 3756 4 poštová prevádzka (Prešov) - 42 žiakov;
- 3757 4 dopravná prevádzka (Kežmarok, Poprad) - 61 žiakov;
- 3757 4 01 dopravná prevádzka - cestná a mestská doprava (Kežmarok, Bijacovce, Prešov, Sabinov, Snina, Vranov nad Topľou) - 113 žiakov;
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (Kežmarok, Prešov) - 131 žiakov;
- 3759 4 07 komerčný pracovník v doprave - dopravná logistika (Poprad) - 77 žiakov;
- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy (Prešov, Čaklov) - 157 žiakov;
- 3765 6 technika a prevádzka dopravy (Bardejov, Prešov, Snina) - 479 žiakov;
- 3778 4 technik informačných a telekomunikačných technológií (Prešov) - 42 žiakov;
- 3792 4 poštový manipulát (Humenné, Prešov) - 68 žiakov;
- 3794 6 poštové a peňažné služby (Prešov) - 32 žiakov.

Najvyšší podiel žiakov skupiny 37 - DPT na celkovom počte žiakov SŠ má okres Snina, kde na odbory dopravy, pôšt a telekomunikácií pripadá až 14,01 % podiel žiakov; v štyroch okresoch PSK (Medzilaborce, Svidník, Stará Ľubovňa, Stropkov) sa odbory tejto skupiny nevyučujú vôbec.

Trenčiansky samosprávny kraj (ďalej len „**TSK**“) v regionálnej stratégii uvádza vývoj počtu žiakov podľa skupín odborov v období školských rokov 2005/2006 do 2009/2010. V tomto päťročnom období skupina odborov 37 - DPT stabilne tvorila na celkovom počte žiakov stredných odborných škôl podiel okolo 2,5 %, pričom zatiaľ najvyšší podiel (2,84 %) zaznamenávajú v školskom roku 2009/2010, a to 601 žiakov z celkového počtu 21 189. Z celkového počtu 9 okresov TSK sa pritom odbory skupiny 37 - DPT *študijné odbory aj nadstavbové štúdium* - vyučujú na SŠ v 5 okresoch (Myjava - 94 žiakov; Považská Bystrica - 293 žiakov; Púchov - 133 žiakov; Prievidza - 53 žiakov, Nové mesto nad Váhom – 28 žiakov) v nasledovných odboroch:

- 3757 4 01 dopravná prevádzka – cestná a mestská doprava (Brezová pod Bradlom, Považská Bystrica) – 40 žiakov;
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (Nové Mesto nad Váhom) – 28 žiakov;
- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy (Brezová pod Bradlom, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov) – 371 žiakov;
- 3765 6 technika a prevádzka dopravy (Brezová pod Bradlom, Považská Bystrica, Prievidza) – 162 žiakov.

V Trnavskom samosprávnom kraji (ďalej len „**TTSK**“) má významné postavenie automobilový priemysel. Od roku 2003 plní úlohu pilotného centra pre potreby automobilového priemyslu SOŠ automobilová Trnava. Skladbou vzdelávacích aktivít plní

úlohy prijaté celoštátnym rozvojovým programom v oblasti odborného vzdelávania. V súčasnosti škola spolupracuje s viac ako 70 podnikateľskými subjektmi zameranými na výrobu, predaj a servis automobilov a náhradných komponentov. Významnú úlohu plnia aj SPŠ dopravná a SPŠ v Trnave.

Vzdelávanie v odboroch skupiny 37 - DPT je na území TTSK zabezpečované v okresoch Galanta, Skalica a Trnava. Z celkového počtu žiakov SŠ 21 655 je v odboroch skupiny 37 – DPT 688 žiakov, čo predstavuje 3,18 %. Výuka je zabezpečovaná v nasledujúcich odboroch:

- 3739 6 elektrotechnika v doprave a telekomunikáciách (Trnava) – 110 žiakov;
- 3757 4 01 dopravná prevádzka – cestná a mestská doprava (Galanta, Skalica, Trnava) – 118 žiakov;
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (Trnava) – 73 žiakov;
- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy (Trnava) – 241 žiakov;
- 3735 6 technika a prevádzka dopravy (Holíč, Trnava) – 146 žiakov.

V **Žilinskom samosprávnom kraji** (ďalej len „**ŽSK**“) taktiež významnú úlohu z hľadiska zamestnanosti a súvisiaceho odborného vzdelávania zohráva automobilový priemysel. V kraji boli zavedené nové vzdelávacie programy pre potreby automobilového priemyslu a s nimi i nové učebné odbory (ide ale o oblasť strojárstvo).

Podiel nezamestnaných absolventov študijných a učebných odborov skupiny 37 - DPT ku koncu roku 2008 v ŽSK dosiahol 3,66 %, pričom najnižšiu nezamestnanosť v rámci tejto skupiny mali absolventi v regióne Orava (1,49 %) a najvyššiu absolventi v regióne Považie (6,60 %).

Výrazné zníženie počtu absolventov škôl na trhu práce a vzdelávania s maturitnou skúškou súvisí so systémom prijímania žiakov na vysokoškolské štúdium. Pri stredoškolskom odbornom vzdelávaní žiakov v učebných odboroch ich znížený počet vo výrobnom procese je spôsobený možnosťami zamestnania v zahraničí a znižujúcim sa záujmom o vzdelávanie ukončené len výučným listom.

ŽSK vyvíja aktivity na čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ v oblasti odborného vzdelávania a prípravy. S týmto zámerom predložil dva projektové zámery, z ktorých jeden - „Pilotné centrá odborného vzdelávania v Žilinskom samosprávnom kraji“ (zameraný na zriadenie centier odborného vzdelávania a prípravy a rozvoj odborného vzdelávania v cudzích jazykoch) by bolo možné využiť aj pri odbornom vzdelávaní v rámci odborov skupiny 26 - elektrotechnika, ktorá úzko súvisí so skupinou 37 – DPT. Projekt bol akceptovaný a v súčasnom období prebieha jeho realizácia a implementácia do praxe.

V ŽSK z celkového počtu 29 705 žiakov SŠ sa v odboroch skupiny 37 - DPT v súčasnosti vzdeláva 752 žiakov, čo predstavuje 2,53 % žiakov SŠ v kraji. Výučba je zabezpečovaná v nasledovných študijných odboroch a zameraniach:

- 3757 4 01 dopravná prevádzka – cestná a mestská doprava (Čadca, Istebné, Martin, Ružomberok, Žilina) – 129 žiakov;
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (Čadca, Martin, Ružomberok) – 203 žiakov;
- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy (Martin, Žilina) – 239 žiakov;
- 3765 6 technika a prevádzka dopravy (Martin, Tvrdošín, Žilina) – 158 žiakov;
- 3767 6 dopravná akadémia (Žilina) – 23 žiakov.

Z hľadiska Koncepcie je dôležité, že v žiadnom z regiónov ŽSK (Kysuce, Liptov, Orava, Horné Považie, Turiec) nebol konštatovaný nesúlad medzi potrebami zamestnávateľov z odvetví rezortu a študijnými/učebnými odbormi skupiny 37 - DPT.

Regionálne stratégie odborného vzdelávania a prípravy popisujú budovanie centier odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „COVaP“) podľa skupín odborov, z ktorých vyplýva, že sa v súčasnosti neplánuje vznik COVaP zameraných na odbory skupiny 37 - DPT. Napríklad pre potreby automobilového priemyslu ich je 8. V ďalšom období sa navrhuje vznik ďalších COVaP, z ktorých jedno bude mať zameranie na informačné a sieťové technológie s prepojením na odbory 26 - elektrotechnika, **37 - DPT**, 63 - ekonomika, organizácia, služby.

Poznámka:

Údaje v regionálnych stratégiách odborného vzdelávania a prípravy sú zamerané na školy v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC, nezahŕňajú súkromné, cirkevné SŠ a štátne SŠ iných zriaďovateľov, a preto neposkytujú úplný prehľad žiakov a študijných odborov v kraji.

2.3. Plán potrieb trhu práce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy

Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypracúva stavovská organizácia a profesijná organizácia plán potrieb trhu práce a predkladá ho Rade vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu a Krajskej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Plánom potrieb trhu práce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy je zamestnávateľmi požadovaný počet absolventov príslušného študijného alebo učebného odboru s predpokladom na päť rokov.

V súčinnosti so stavovskými organizáciami a profesijnými organizáciami ustanovilo Ministerstvo školstva SR vyhláškou Ministerstva školstva SR č. 282/2009 Z. z. o stredných školách vecnú pôsobnosť príslušnej stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie k jednotlivým študijným odborom a učebným odborom sústavy odborov vzdelávania nasledovne: 37 - DPT - Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (ďalej len „AZZZ SR“). Na základe poverenia AZZZ SR zriadila Únia dopravy, pôšt a telekomunikácií SR Sektorovú radu pre odborné vzdelávanie a prípravu AZZZ SR/37 doprava, pošty, telekomunikácie.

Plán potrieb trhu práce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy predložený AZZZ SR (ďalej len „plán potrieb trhu práce“) bol dňa 30. marca 2010 **schválený Radou vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu**.

Plán potrieb trhu práce bol zostavený na podklade informácií, ktoré na základe dotazníkového prieskumu uskutočneného v mesiacoch február - marec 2010 obdržala AZZZ SR od 14 zamestnávateľských subjektov. Priradenie vykonávaných profesií u týchto zamestnávateľských podnikov k učebným a študijným odborom v skupine 37 - DPT je uvedené v Prílohe č. 5.

Z dotazníkového prieskumu vyplývajú niektoré dôležité zistenia vo vzťahu k počtu absolventov určitých profesií na trhu práce (nedostatok, prebytok) v súčasnosti. Informácie o rozšírení, resp. redukcii profesií zamestnávaných v období do roku 2015 by mali napomôcť uľahčeniu orientácie odborného vzdelávania na konkrétne profesie v blízkej budúcnosti.

Z vyjadrení zúčastnených zamestnávateľov vyplýva, že v súčasnosti pociťujú na trhu práce **nedostatok** počtu absolventov v profesiách skupiny 37 - DPT, ale i v ďalších súvisiacich profesiách z iných skupín. Zoznam nedostatkových profesií uvádza Tabuľka č. 10.

Tabuľka č. 10: Prehľad nedostatkových profesií podľa vyjadrení zamestnávateľov zúčastnených na dotazníkovom prieskume

24 - Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba	26 - Elektrotechnika	37 – DPT	39 - Špeciálne technické odbory
-strojník železničnej techniky a mechanizmov	- elektromechanik (silnoprád)	-rušňovodič	
-mechanik strojov a zariadení	-elektrotechnik	-vlakvedúci	
- mechanik opravár ŽKV	-mechanik v elektrotechnike	- vedúci pošty	
-lakovník	- zabezpečovacia a oznamovacia technika v železničnej doprave	-priehradkový zamestnanec	
-kovoobrábač (sústružník, frézár, vŕtač, horizontkár, brusič)		-poštový doručovateľ	
- zámočník			

Podľa vyjadrení zamestnávateľov sa **prebytok absolventov** prejavuje v profesiách komerčný pracovník v doprave; prevádzka a ekonomika dopravy. Ďalšie prebytkové profesie nie sú priamo zo skupiny 37 - DPT, i keď sa v súvisiacich činnostiach využívajú: technické a informatické služby; technicko-administratívny pracovník; marketing; právnik; účtovník; mechanik počítačových sietí.

V období rokov 2010 -2015 zamestnávatelia predpokladajú **rozšíriť zoznam profesií** o nasledovné: mechanik a opravár koľajových vozidiel, zvárač a obrábač kovov, lakovník, elektromechanik. Ide o profesie, ktoré vyžaduje charakter práce v železničných opravovniach a strojárňach; tieto profesie však nepatria do skupiny 37 - DPT. V rovnakom období zamestnávatelia neplánujú redukovať pracovné miesta.

2.4. Súčasný stav jednotlivých odvetví hospodárstva, ktoré má rezort dopravy, pôšt a telekomunikácií v kompetencii

2.4.1. Predpokladaný vývoj dopravy v SR

Vo väzbe na globálnu finančnú krízu sa v európskom a celosvetovom rozsahu rast HDP v ďalších rokoch spomalí, čo sa prejaví aj na dopyte po dopravných službách. Doprava v čase krízy má tendenciu výrazne poklesnúť na jej začiatku, na druhej strane, oblasť dopravy sa zotavuje rýchlejšie ako iné odvetvia, predovšetkým následkom rýchlejšieho rastu medzinárodného obchodu. Preto na vývoj dopravy v najbližšom období bude vplývať prekonanie globálnej hospodárskej krízy, ktorá sa na Slovensku dotýka predovšetkým automobilového a elektrotechnického priemyslu, ktoré sú proexportne zamerané na vyspelé európske trhy.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja a očakávaných technických, ekonomických a ekologických vplyvov je predpokladaný vývoj v doprave do roku 2020 nasledovný:

- **v nákladnej doprave**, množstvo prepraveného tovaru a výkony jednotlivých druhov dopravy budú vo všeobecnosti narastať, dominantnou zostane cestná nákladná doprava, ktorej podiel sa zvýši na viac ako 85 %, jej podiel bude rásť len mierne a nedosiahne dynamiku rastu 90 rokov,
 - nárast cestnej nákladnej dopravy sa prejaví najmä na diaľniciach a v trasách (plánovaných) rýchlostných ciest,
 - nárast železničnej nákladnej dopravy sa prejaví najmä na hlavných koridoroch,
 - v dôsledku globalizácie obchodu (presun výroby do oblastí s nižšími nákladmi, špecializácia, hromadnosť výroby) postupne sa bude zvyšovať podiel intermodálnej prepravy, ktorá do roku 2020 narastie viac ako 10-násobne, najväčší nárast zaznamená doprava medzi EÚ a Áziou formou prepravných kontajnerov,
 - globálne vplyvy v medzinárodnom obchode sa prejavia nárastom množstva prepraveného tovaru a aj celkovým prepravným výkonom v SR, v roku 2020 oproti roku 2005 o 100 %, resp. 150 %,
 - rozvoj nákladnej dopravy výrazne ovplyvní úroveň dopravnej infraštruktúry a jej prepojenie na transeurópsku dopravnú infraštruktúru, úroveň interoperability a stupeň využívania informačných a komunikačných systémov založených na logistickom prístupe a globálnych navigačných službách.

Tento vývoj nákladnej dopravy v SR je podmienený vývojom:

- dopravno-prepravných procesov medzi EÚ a Áziou na ktorých sa môže SR podieľať ako tranzitná krajina pri zabezpečení primeranej dopravnej infraštruktúry,
- prijímaných regulačných opatrení (liberalizácia nákladnej dopravy, colné a obchodné obmedzenia),
- nákladov na dopravu (ceny pohonných hmôt, spoplatňovanie infraštruktúry, uplatňovanie informačných a komunikačných technológií).
- **v osobnej doprave** bude aj naďalej dominovať individuálny motorizmus, ktorý si zachová vyše 70 %-tný podiel na počte prepravených cestujúcich pri súčasnom znižovaní podielu verejnej dopravy, ktorej podiel poklesne na 26 %:
 - do roku 2010 bude pokračovať mierny rast osobnej dopravy s posilňovaním individuálneho motorizmu; po roku 2014 kongescie v mestských aglomeráciách a väčších mestách budú výraznou prekážkou ďalšieho rozvoja individuálnej osobnej dopravy v takej miere, že si ich riešenie vynúti vysoký stupeň regulácie (napr. spoplatňovanie individuálneho motorizmu, zavádzanie inteligentných dopravných systémov, čo sa postupne prejaví vyšším využívaním verejnej osobnej dopravy),
 - nárast cestnej osobnej dopravy sa prejaví najmä na diaľniciach a v trasách (plánovaných) rýchlostných ciest,
 - po dokončení modernizácie železničných tratí a modernizácie mobilných prostriedkov prímestskej a regionálnej železničnej dopravy sa vytvoria podmienky pre presun prímestskej a regionálnej dopravy na železničnú dopravu, rozvoj verejnej autobusovej dopravy poklesne, pričom narastie podiel mestskej hromadnej dopravy,
 - do roku 2020 sa očakáva zvyšovanie rozsahu mestskej a prímestskej dopravy na úroveň vyše 16 %,
 - do roku 2020 sa očakáva výrazný nárast podielu leteckej dopravy.

2.4.2. Predpokladaný vývoj pôšt a telekomunikácií v SR

Medzi najvplyvnejšie faktory, ktoré budú ovplyvňovať v nasledujúcich rokoch **vývoj poštových služieb**, možno zaradiť otvorenie poštového trhu vo väčšine členských štátov EÚ od 1. 1. 2011 (a následne v ostatných 11 členských štátoch do konca roku 2012) ako aj dôsledky hospodárskej krízy a už dlhodobo prebiehajúci proces priamej alebo nepriamej substitúcie rôznych produktoch poštových služieb elektronickými službami. Otázny bude vývoj listovej služby, v ktorej sa postupne prejavuje substitučný efekt. Možnosti rastu má listová služba najmä v reklamných adresovaných zásielkach. Substitučný efekt sa môže výrazne prejaviť na poklese objemu služieb poskytovaných v rámci poštového platobného styku, a to v dôsledku rastu elektronického bankovníctva. Naopak balíkové služby v spojení s rozvojom elektronického obchodu majú v nasledujúcich rokoch predpoklad rastu.

Na základe vývoja v štátoch, kde už boli úplne liberalizované poštové služby, možno očakávať, že aj na našom poštovom trhu bude najväčším podnikateľským subjektom doterajší poskytovateľ univerzálnej služby, Slovenská pošta, a. s., ktorá je tradičným poskytovateľom poštových služieb. Má široké portfólio služieb (poskytuje viac ako 70 základných služieb, ich vzájomnou kombináciou s pridanými službami môže vzniknúť až 200 rôznych možností pre zákazníka v štyroch základných skupinách (listové a balíkové služby, peňažné služby, ostatné - nepoštové služby a predaj tovaru). Súčasne je venovaná veľká pozornosť rozvoju služieb s pridanou hodnotou, ako sú napríklad expresné služby v rámci SR a do zahraničia, reklamné služby, komplexné logistické riešenia, služby v oblasti tlače a pod.

Základom pre budúci vývoj je dokončenie prípravy vyváženej právnej úpravy, ktorou sa zabezpečí vytvorenie podmienok na rozvoj hospodárskej súťaže a súčasne na poskytovanie univerzálnej služby v primeranej kvalite a za prijateľné ceny. Podľa doterajších skúseností bude rozvoj hospodárskej súťaže a celková situácia na trhu prinášať narastanie tlaku na Slovenskú poštu, a. s., aby prijímala riešenia, ktorých cieľom bude zvýšenie ekonomickej efektívnosti.

V **oblasti telekomunikácií** sa očakáva neustále rastúce tempo dopytu po službách a technologických riešeniach s vyššou pridanou hodnotou, či už v oblasti korporátnej, rezidenčnej, alebo v oblasti štátnej správy. Predpokladá sa pokračujúca agregácia a združovanie poskytovaných produktov (triple play, quad play) distribuovaných či už po pevných (metalických, optických a rádiových) pripojeniach, alebo v mobilnej sieti pričom vyspelé technologické trendy (migrácia na vysokorýchlostné siete novej generácie, bezdrôtové technológie, internet s využitím protokolu IPv6, rádiový frekvenčná identifikácia, grid technológie, nové sieťové architektúry, služby využívajúce internet, otvorené užívateľské rozhrania a iné) ovplyvnia najmä podniky a pracovné prostredie. Hlavnými iniciátormi tohto procesu budú zrejme inovatívne nadnárodné a národné súkromné spoločnosti, ktorým progresívne riešenia poskytnú podstatnú komparatívnu výhodu v čoraz ostrejšej konkurencii. Pochopiteľne tento tlak, podporený novými aplikáciami a koncovými zariadeniami, bude pozitívne pôsobiť nielen na rozvoj technickej infraštruktúry telekomunikačných operátorov ale najmä na zvýšenie kvality dodávanej koncovým odberateľom. Štát musí v tejto oblasti nielen spolupracovať so súkromným sektorom, ale najmä monitorovať túto oblasť a podľa potreby ju regulačnými zásahmi usmerňovať a stimulovať.

Podobný trend je predpokladaný i v oblasti televízneho a rozhlasového vysielania, a to najmä v súvislosti s pokračujúcou digitalizáciou. Digitalizácia vysielania neprinesie len významné rozšírenie možností pre koncového spotrebiteľa (technická kvalita, programová paleta), ale najmä umožní uvoľniť časť frekvencií, tak potrebných pre zavedenie dnes už známych, ale aj úplne nových služieb (satelitná navigácia, rádiový frekvenčná identifikácia

zásielok, tovarov a osôb atď.). Mnohé z týchto nových služieb umožnia novú kvalitu aj v ostatných súčiastiach rezortu MDPT.

Prechod z analógového na digitálne TV vysielanie je aj jednou z priorít EÚ. Zároveň sa bude treba pripravovať aj na HDTV vysielanie, vysielanie programov platenej televízie, vysielanie DVB-H a poskytovanie iných dátových služieb vrátane interaktívnej televízie s využitím platformy MHP. Využitie uvoľneného frekvenčného spektra bude najmä v oblasti širokopásmovej bezdrôtovej komunikácie na uspokojenie budúceho dopytu po širokopásmovom prístupe.

Digitalizácia sa v budúcnosti nevyhne ani rozhlasovému vysielaniu. V ostatnom čase je možné celosvetovo pozorovať vznik nových systémov digitálneho rozhlasového vysielania. Reálne sa dá očakávať, že prudší rozvoj nastane v nasledujúcom desaťročí, a to i v súvislosti s uvoľňovaním III. TV pásma, ako aj dôsledkom rozvoja vysielania DVB-T. Vzhľadom na očakávaný rozvoj tohto vysielania je potrebné systémy, ako napr. T-DAB, T-DAB+, DRM, DRM+, HD-Radio, FMeXtra overiť i v podmienkach SR a začať pravidelné vysielanie na vybranom území aspoň v systéme T-DAB. Z hľadiska vysielania T-DAB ako východisko slúžia dohody CEPT a ITU, ktoré SR podpísala.

V oblasti internetu sa očakáva, že prevládne širokopásmový prístup, ktorý vytvorí rozšírenie nových trendov. Okrem distribúcie informácií, zábavy a kultúrneho vyžitia prinesie najmä nové možnosti na trhu práce (možnosť práce z domova, vyhľadávanie pracovných miest), prístup k verejným elektronickým službám ako verejná správa (e-government), vzdelávanie (e-learning), zdravotníctvo (e-health), podnikanie (e-business), obchodovanie (e-commerce) a iné.

Európskym vesmírnym programom kľúčového významu je projekt Galileo. Jeho cieľom je uviesť do používania prvú svetovú rádionavigačnú a lokalizačnú družicovú infraštruktúru, ktorá bola špeciálne navrhnutá na civilné účely. Umožní zbaviť sa závislosti od systémov GNSS tretích strán (amerického GPS, ruského GLONASS), ktoré sú v prvom rade vojenskými aplikáciami. Systém Galileo bude tvoriť 30 satelitov na strednej obežnej dráhe Zeme a príslušné pozemné kontrolné centrá. Sprevádzkovanie systému sa predpokladá v roku 2013.

Rozvoj technológie RFID (rádiofrekvenčná identifikácia) vytvára príležitosti nielen pre distribúciu, správu skladov a sledovanie prepravovaného tovaru a zásielok. Zavádzaním RFID vznikne celá nová generácia služieb s pridanou hodnotou pre podniky, občanov i štátnu správu. Nové služby nájdu svoje uplatnenie najmä v doprave, logistike, riadení poplatkov a výberu mýt, sledovaní tovarov, bezpečnosti a riadenia prístupu, energetike, farmácii a medicíne, poľnohospodárstve, obchode, verejnom sektore, turistike, športu a zábave. Zdokonalené systémy RFID dokážu obslúžiť geograficky distribuované požiadavky, generujú veľký objem dát, ktorý je zložité riadiť v reálnom čase. Očakáva sa teda vytvorenie tlakov na návrh globálnej infraštruktúry tomu zodpovedajúcich elektronických komunikačných sietí.

Vyššie načrtnutý technologický vývoj však bude okrem technických inovácií podmienený najmä návrhom a harmonizáciou príslušných národných i medzinárodných legislatívnych úprav a taktiež neustálym akcentovaním kontinuálnej adaptácie obsahových náplní študijných a učebných odborov.

2.5. Súčasný stav jednotlivých odvetví hospodárstva, ktoré má rezort dopravy, pôšt a telekomunikácií v kompetencii z hľadiska vývoja trhu práce

2.5.1. Doprava z hľadiska vývoja trhu práce

Všetky odbory odvetvia dopravy v SR sú v súčasnosti ovplyvnené hospodárskou krízou, spôsobujúcou znižovanie objemu výroby a následne aj objemu prepravy. Pokles výkonov sa negatívne odráža na hospodárskom výsledku dopravných firiem, ktoré realizujú racionalizačné opatrenia na zlepšenie svojej finančnej situácie. Jedným z nich môže byť aj znižovanie mzdových nákladov prostredníctvom nižšieho počtu zamestnancov. Tomuto zodpovedá aj zistenie, že napriek nárastu celkového počtu zamestnancov v doprave v roku 2008 sa znížil počet zamestnancov v podnikoch s 20 a viac zamestnancami v oblasti železničnej dopravy, cestnej osobnej dopravy vrátane MHD a vnútrozemskej vodnej dopravy.

Znižovanie prepravného výkonu v **železničnej doprave** sa vzťahuje najmä na železničnú nákladnú dopravu, čo sťažuje ekonomickú situáciu v ZSSK CARGO i v ŽSR ako prevádzkovateľovi dopravnej cesty. Táto skutočnosť sa premieta i do zamestnanosti v oboch uvedených železničných spoločnostiach, ktorá sa v období rokov 2005 - 2008 nepatrne znižovala, zamestnanosť v ZSSK sa z tohto hľadiska vyvíjala nerovnomerne (striedanie nárastu a poklesu počtu zamestnancov).

Vykonaná analýza stavu zamestnanosti v ZSSK, ZSSK CARGO a v ŽSR zistila nepriaznivú vekovú štruktúru zamestnancov dopravných spoločností ZSSK a ZSSK CARGO, v ktorej prevažujú zamestnanci vo vekových kategóriách nad 40 rokov, tvoriaci viac než 70 % z celkového počtu zamestnancov. Mladšie vekové kategórie sú zastúpené v menšom počte.

Vhodným riešením tohto typu racionalizačných opatrení sa javí odchod starších zamestnancov do dôchodku a ich náhrada zamestnancami mladších vekových kategórií. Žiaduci sú absolventi stredných škôl, ktorí sú napr. v rámci ŽSR začlenení do projektu „Adaptačného programu absolventov vybraných škôl“.

V dopravných spoločnostiach ZSSK a ZSSK CARGO bude potrebné prijívať a vzdelávať mladých rušňovodičov. Ide o perspektívnu profesiu, ktorá je práve v súčasnosti zastúpená vyššími vekovými kategóriami. Podľa údajov ZSSK mala táto spoločnosť každoročne otvárať aspoň jeden kurz rušňovodičov.

Snaha o obmedzovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie vedie k podpore intermodálnej prepravy, pre ktorú má slúžiť sieť 5 TIP. Zatiaľ sa uvažuje s obsadením cca 23 pracovných pozícií, z ktorých deväť by malo byť všeobecného charakteru a zostávajúcich štrnásť predstavujú pracovné pozície dopravného charakteru.

V oblasti **cestnej dopravy** v roku 2009 v dôsledku zníženého objemu produkcie prestala byť nedostatkovou profesia vodič MHD a požiadavky cestných dopravcov na počty potrebných vodičov sa znižovali. V rámci cestnej dopravy sa v podnikoch s 20 a viac zamestnancami v roku 2008 zvýšil ich počet len v nákladnej doprave, k zníženiu počtu zamestnancov naopak došlo v cestnej osobnej doprave i v MHD. Za účelom racionalizácie nákladov sa nateraz nezhusťujú ani počty dopravných spojov, v dôsledku čoho je možné predpokladať, že doterajšie počty vodičov v cestnej osobnej doprave sú dostatočné.

Pracovné príležitosti v počte cca 200 - 240 pracovných miest mali do konca roku 2009 vzniknúť aj pri elektronickom výbere mýtného, pričom komplexné zavedenie systému predpokladá vytvorenie celkom 500 pracovných miest. Zároveň vznikli pracovné miesta aj z externého prostredia (mýtna polícia, clearingové bankové služby, mobilný operátor, a i.).

V súvislosti s oživovaním výroby je možné predpokladať aj rozvoj logistiky, ktorá zahŕňa činnosti informatické, manipulačné, skladové a ďalšie súvisiace činnosti v logistických

reťazcoch. V poslednom období vznikli nasledujúce nové profesie: disponent, manažér dopravy, nákupca, manažér logistiky, skladník manipulant, špecialista logistiky, supply chain specialist; naďalej sú žiadané, i keď v menšom rozsahu, aj profesie vodič vysokozdvížneho vozíka a vedúci/manažér skladu. Vzdelávanie absolventov by malo byť taktiež zamerané na potreby tejto oblasti.

Od roku 2006 sa počet zamestnancov **vo vnútrozemskej vodnej doprave** znižuje, pričom tento pokles pracovných miest za podniky s 20 a viac zamestnancami v roku 2008 voči roku 2007 predstavoval 11,5 %.

Podľa materiálu „Generálny program implementácie NAIADES v SR“ sa v súčasnosti prejavuje nedostatok kvalifikovaných členov posádok na vnútrozemských plavidlách. Terajší nedostatok kvalifikovaných zamestnancov pre lodné posádky by bolo možné po vytvorení primeraných podmienok riešiť aj zamestnávaním zahraničných posádok na slovenských plavidlách.

V leteckej doprave sa v období rokov 2005 - 2008 počet prepravených cestujúcich i počet zamestnancov (s výnimkou roku 2006) každoročne zvyšoval. Dosiahnuté výsledky za rok 2009 naznačujú na všetkých štyroch letiskách v Bratislave, v Košiciach a v Poprade s výnimkou Žiliny pokles počtu cestujúcich v porovnaní s rokom 2008 cca o 26 %, čo nevytvorilo priaznivé predpoklady pre zamestnanosť v rokoch 2009 a 2010.

I napriek vzniknutému zložitému vývoju zostáva letecká doprava perspektívnym odvetvím, spojeným v nadchádzajúcich rokoch s tvorbou nových pracovných miest, pre ktoré sa vyžadujú rozsiahle odborné vedomosti a zručnosti. Z dôvodu pretrvávajúceho záujmu v oblasti amatérskoho lietania ŽSK navrhol a Rada vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu schválila zaradenie nového študijného odboru pre vykonávanie profesie „súkromný pilot“ do odborného vzdelávania.

Tabuľka č. 11: Vývoj priemerného evidenčného počtu zamestnancov za dopravné podniky zapísané v Obchodnom registri a v Registri živnostníkov v rokoch 2004 -2009

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Doprava spolu	85 792	83 990	85 370	89 682	93 912	95 008
Podniky s počtom zam. 20 a viac	68 347	66 999	68 206	71 301	75 358	74 297
Podniky s počtom zam. do 20 osôb	5 113	4 922	5 658	5 991	7 060	8 301
Živnostníci	12 332	12 069	11 506	12 390	11 494	12 410

Tabuľka č. 12: Priemerný evidenčný počet zamestnancov v dopravných podnikoch

Ukazovateľ	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Priemerný evidenčný počet zamestnancov	85 792	83 990	85 370	89 682	93 912	95 008
z toho						
železničná doprava	39 179	36 722	34 797	34 074	33 373	15 295
iná pozemná doprava	36 997	36 506	37 003	40 054	42 495	43 455
z toho						
cestná doprava spolu	29 562	29 293	29 851	33 192	35 102	41 014
v tom						
veľké podniky (250 a viac zamestnancov)	10 407	9 968	8 955	9 048	9 407	} 26 620
stredné podniky (50-249 zamestnancov)	5 293	5 176	6 603	7 162	8 228	
malé podniky (20-49 zam)	1 523	1865	2 042	3 376	4 375	
(0-19 zam)	3 573	3 295	3 980	4 143	5 195	5 776
živnostníci	8 766	8 989	8 271	9 463	7 897	8 617
letecká doprava	683	850	817	911	1 000	878
vedľajšie a pomocné činnosti v doprave (bez CK)	7 798	8 786	10 533	12 466	14 936	33 374
z toho v podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac						
Železničná doprava	39 151	36 664	34 778	34 058	33 347	15 270
Cestná nákladná doprava	6 649	7 281	8 309	10 601	13 347	} 26 620
Cestná osobná doprava	10 574	9 728	9 291	8 985	8 663	
Mestská hromadná doprava	5 162	5 000	4 915	4 824	4 731	4 942
Letecká doprava	635	798	720	849	886	852
Vedľajšie a pomocné činnosti v doprave vrátane taxislužby (bez činnosti CK)	5 051	6 441	7 999	9 822	12 297	29 563

Zdroj tabuliek 11 a 12: ŠÚ SR -Ročenky dopravy, pôšt a telekomunikácií 2007, 2008; údaje za rok 2009 sú predbežné

2.5.2. Pošty a telekomunikácie z hľadiska vývoja trhu práce

V oblasti pôšt a telekomunikácií sa počet zamestnancov v rokoch 2005 - 2009 znižoval. Na zamestnanosti v tomto odvetví sa významným spôsobom podieľajú dvaja zamestnávateľia - Slovenská pošta, a.s. a Slovak Telekom. Okrem nich na trhu práce v tomto odvetví majú významné postavenie spoločnosti: T-Mobile Slovensko, a. s., Orange Slovensko, a. s. a Alcatel – Lucent. Údaje o počte ich zamestnancov uvedené v Tabuľke č. 13.

Realizovaný projekt digitalizácie Slovenskej pošty, a. s., so zámerom automatizácie viacerých činností môže vyvolať zvýšené požiadavky na odborné zručnosti zamestnancov pošty pri súčasnej potrebe znižovania ich celkového počtu.

V oblasti telekomunikácií sa predpokladá ďalší rast, zameraný na segment mobilnej komunikácie a internetových služieb, v dôsledku čoho by sa s nimi súvisiaca zamestnanosť nemala znižovať. V tomto odvetví vznikli nové profesie: telekomunikačný technik, pracovník zákazníckej podpory a obchodný zástupca.

K 1. júlu 2010 dôjde k zlúčeniu dvoch subjektov - Slovak Telekom a jeho dcérskej spoločnosti T-Mobile, v dôsledku čoho sa však zníži počet manažérskych miest, ktoré sú v oboch spoločnostiach identické.

Tabuľka č. 13: Priemerný evidenčný počet zamestnancov odvetvia pôšt a telekomunikácií v rokoch 2005 -2009

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Priemerný evidenčný počet zamestnancov	27 902	27 451	26 914	26 623	26 371
-poštové a doručovateľské činnosti	17 848	17 756	17 561	17 310	16 793
-telekomunikácie	10 061	9 695	9 353	9 313	9 578

Zdroj: Štatistická ročenka SR 2008; údaje za rok 2009 sú predbežné

Tabuľka č. 14: Evidenčný počet zamestnancov podnikov Slovenská pošta, a.s. a Slovak Telekom v rokoch 2005 - 2009

Podnik	2005	2006	2007	2008	2009
Slovenská pošta	17 053	16 925	16 545	15 986	15 660
Slovak Telekom (T-Com)	x	4 333	3758	3 626	3 595
T-Mobil Slovensko, a.s.	x	x	x	1 531	1 517
Orange Slovensko, a.s.	x	x	1 471	1 367	x
Alcatel-Lucent	x	x	x	195	201

x -údaj nie je k dispozícii

Zdroj: Výročné správy spoločností

Z poznania súčasného stavu jednotlivých odvetví rezortu dopravy, pôšt a telekomunikácií je zrejmé, že žiadne z jeho odvetví nemožno považovať za upadajúce, i keď určitá stagnácia takmer vo všetkých odboroch dopravy bola badateľná, a to najmä v roku 2009.

3. Ciele Koncepcie

3.1. Strategický cieľ

Podľa Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky z roku 2006 v časti „Vzdelávanie“ je jednou z ťažiskových úloh *„zabezpečiť koordináciu odborného vzdelávania a potrieb trhu práce, prispôsobenie učebných a študijných odborov požiadavkám tohto trhu, vrátane podpory vytvorenia nových odborov; podporovať združovanie rôznych stupňov odborného vzdelávania a vzdelávacích programov s cieľom pripraviť odborníkov s lepšou adaptabilitou pre potreby praxe.“* Táto úloha vyjadruje zároveň aj strategickú prioritu odvetvovej koncepcie odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností v odvetviach dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. Cieľom Koncepcie je koordináciou odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce na celoštátnej úrovni prispieť k umožneniu flexibilnej profilácie absolventov odborného vzdelávania a prípravy v rezorte dopravy, pôšt a telekomunikácií podľa potrieb štátu, trhu práce, podmienok SOŠ, vývoja učebných odborov, ako aj podľa záujmu a schopností žiakov.

MDPT SR ako ústredný orgán štátnej správy v rámci svojej pôsobnosti, ktorá mu vyplýva zo zákona o odbornom vzdelávaní a príprave, t. j. koordinácia odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce na celoštátnej úrovni, bude aktivity na splnenie cieľa realizovať predovšetkým prostredníctvom zástupcov v poradných orgánoch pre odborné vzdelávanie a prípravu, ktoré boli konštituované v súlade so zákonom o odbornom vzdelávaní a príprave a v ktorých sú zastúpené všetky zainteresované subjekty - ďalšie príslušné ústredné orgány štátnej správy, samosprávne kraje, stavovské a profesijné organizácie a odborové zväzy. Poradnými orgánmi pre odborné vzdelávanie a prípravu, v ktorých má MDPT SR zastúpenie, sú:

- ❖ **Rada vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu**, ktorú zriadila vláda Slovenskej republiky ako svoj poradný orgán a
- ❖ **Sektorová rada pre odborné vzdelávanie a prípravu AZZZ SR/37 doprava, pošty a telekomunikácie**, ktorú zriadila ako svoj poradný orgán v oblasti odborného vzdelávania a prípravy Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR a Únia dopravy, pôšt a telekomunikácií.

3.2. Realizačný plán Koncepcie

Úloha	Aktivita	Termín	Spolupráca
A. <i>koordinácia činností subjektov zúčastnených v procese tvorby a realizácie odborného vzdelávania a prípravy v rezorte dopravy, pôšt a telekomunikácií</i>	<u>Aktivita č. 1</u> iniciovať a uskutočňovať stretnutia zástupcov MDPT SR, samosprávnych krajov a sektorovej rady <u>Aktivita č. 2</u> monitorovať budovanie siete centier odborného vzdelávania a prípravy v samosprávnych krajochoch s perspektívou zapojenia študijných a učebných odborov skupiny 37 – DPT <u>Aktivita č. 3</u> aktívna účasť zástupcov MDPT SR na zasadnutiach Rady vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu a Sektorovej rady pre odborné vzdelávanie a prípravu AZZZ SR/37 doprava, pošty a telekomunikácie	marec 2011 a každoročne v príslušnom školskom roku podľa harmonogramu zasadnutí	samosprávne kraje
B. <i>analýza vývoja v oblasti dopravy, pôšt a telekomunikácií s cieľom identifikácie potrieb a požiadaviek trhu práce na odborné vzdelávanie a prípravu</i>	<u>Aktivita č. 4</u> zabezpečiť adekvátne zdroje špecifických informácií v oblasti potrieb trhu práce <u>Aktivita č. 5</u> v rámci rezortného sociálneho dialógu identifikovať požiadavky a potreby zástupcov trhu práce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy	31.december 2010 podľa harmonogramu zasadnutí odvetvových tripartít	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Výskumný ústav dopravný, Štatistický úrad zástupcovia zamestnávateľov a odborových zväzov

C. <i>medializácia a propagácia odborného vzdelávania a prípravy v odboroch skupiny 37 - DPT</i>	<u>Aktivita č. 6</u> na internetovej stránke MDPT SR www.telecom.gov.sk vytvoriť a udržiavať zložku Odborné vzdelávanie a príprava	31. december 2010 a priebežne	
D. <i>participovanie na presadzovaní potrieb trhu práce pri profilovaní štruktúry študijných a učebných odborov a ich zamerania</i>	<u>Aktivita č. 7</u> rozvinúť spoluprácu so Štátnym inštitútom odborného vzdelávania	30. september 2010 trvalý	Štátny inštitút odborného vzdelávania
E. <i>posudzovanie návrhov nových študijných a učebných odborov prostredníctvom stanovísk k štátnym vzdelávacím programom predkladaným MŠ SR</i>	<u>Aktivita č. 8</u> vypracovávať odborné stanoviská k materiálom predkladaným samosprávnymi krajmi	trvalý	
F. <i>posudzovanie návrhov predkladaných na rokovanie vlády SR v oblasti odborného vzdelávania a prípravy</i>	<u>Aktivita č. 9</u> vypracovávať odborné stanoviská k materiálom predkladaným na rokovanie vlády SR a Rade vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu	trvalý	
G. <i>vyhodnotenie zabezpečenia a plnenia úloh Koncepcie</i>	<u>Aktivita č. 9</u> vypracovať odpočet plnenia úloh a informáciu o ňom	31. december 2010 a každoročne	

3.3. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - nadviazanie na úlohy prijaté na generálnej porade ministra so zástupcami zamestnancov (Asociácia odborových zväzov D, P a T) a zamestnávateľov (Únia D, P a T SR) k presadzovaniu predchádzajúcej Koncepcie - dopyt zamestnávateľov po kvalifikovaných zamestnancoch - pomerne stabilný prierezový rezort podporujúci rozvoj hospodárstva - dostatočný počet SOŠ v SR - regionálne situovanie SOŠ v rámci územia SR - tradícia SOŠ pripravujúcich žiakov pre rezort - efektívne monitorovanie a analýzy - kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci a vysoká odborná úroveň vyučovania - ochota učiteľov k ďalšiemu vzdelávaniu - vytváranie partnerstiev so základnými školami a zamestnávateľmi - potenciál pre vytváranie pracovných miest 	<ul style="list-style-type: none"> - záujem o odborné vzdelávanie má u žiakov základných škôl klesajúcu tendenciu - nedostatočná spolupráca so základnými školami v oblasti výberu povolania absolventov základných škôl - chápanie odbornej prípravy ako menej cennej v porovnaní s akademickým štúdiom - imidž robotníckych profesií - nedostatočná informovanosť a propagácia možností štúdia na SOŠ - nedostatočné vybavenie odborných učební modernými učebnými pomôckami, didaktickou a výpočtovou technikou s vhodným softvérom - chýbajúce alebo zastarané učebné osnovy - nesystémová spolupráca s inštitúciami trhu práce - zvyšujúca sa nezamestnanosť a jej výrazné regionálne rozdiely - absencia vysoko odbornej inšpekcie na posudzovanie úrovne a spôsobilosti škôl poskytovať odborné vzdelávanie - zaradenie odborov na mnohých SOŠ, - široká škála odborov s nedostatočným prepojením na profesie a duplicita niektorých odborov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - užšia spolupráca zúčastnených strán a zlepšenie komunikácie medzi nimi (Rada vlády SR, Sektorová rada, krajské rady, Štátny inštitút odborného vzdelávania) - vytvorenie databázy zamestnávateľov ochotných spolupracovať so SOŠ, vytváranie partnerstiev - zavedenie funkčného informačného systému o možnostiach odborného vzdelávania v rezorte - zvýšenie marketingových aktivít stredných odborných škôl, propagácia profesií s nízkym záujmom žiakov (burzy informácií, dni otvorených dverí), motivácia, benefity - dobudovanie a zmodernizovanie materiálno-technickej základne škôl - nové edukačné metódy a priestor na celoživotné vzdelávanie pedagogických pracovníkov - rozšírenie mobility pracovných síl (absolventov) z územnej aj na profesijnú a odvetvovú - vypracovanie modelov hodnotenia kvality - európska dimenzia vzdelávania (Európsky kvalifikačný rámec EQF) - využívanie štrukturálnych fondov EÚ 	<ul style="list-style-type: none"> - globálna ekonomická a finančná kríza - nedostatok finančných prostriedkov na investície do stredných odborných škôl a na odmeňovanie učiteľov - nepriaznivý demografický vývoj (nízky rast populácie a jej starnutie) - rýchlo sa meniace požiadavky a potreby trhu práce - rýchle tempo inovácií v technológiách a zaostávanie ich zavádzania do odborného vzdelávania a prípravy žiakov - nezáujem o spoluprácu so SOŠ zo strany podnikateľských subjektov a z toho vyplývajúce nedostatočné prepojenie odborného vzdelávania na prax - nezáujem žiakov a ich rodičov o niektoré profesie - odchod kvalifikovaných absolventov do zahraničia za vyšším ohodnotením pracovnej sily - pomerne dlhý čas tvorby, schvaľovania a zavádzania nových študijných/učebných odborov

4. ZÁSADNÉ PROGRAMOVÉ ZMENY NA DOSIAHNUTIE CIEĽOV KONCEPCIE

4.1. Požiadavka na vzdelávanie k jednotlivým profesiám, skupinám profesií

4.1.1. Na základe prognóz rozvoja jednotlivých odvetví hospodárstva

Z prognózy vývoja nákladnej i osobnej dopravy uvedenej v Stratégii rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (schválenej uznesením vlády SR č. 158/2010) vyplýva, že v podmienkach SR v roku 2015 dôjde k zmene súčasného podielu odborov dopravy na prepravnej práci.

V nákladnej doprave bude naďalej prevládať cestná a železničná doprava, ktorých podiel na celkovom prepravnom výkone dosiahne cca 79,6 % a 17,8 %. Z ďalších druhov sa na prepravnom výkone zúčastňuje vodná doprava, ktorej podiel predstavuje 2,6 %.

V osobnej doprave sa v roku 2015 predpokladá nárast celkového prepravného výkonu v porovnaní s rokom 2010 cca o 18 %. I naďalej najväčší, cca 57,4 % -ný podiel na ňom bude prislúchať individuálnej doprave, významný bude i podiel leteckej dopravy, ktorý dosiahne 24,7 %. Na prepravnom výkone menšie budú podiely cestnej verejnej dopravy – 11 %, železničnej dopravy - 3,7 % a MHD 3,1 %.

V závislosti na prognóze prepravných výkonov v jednotlivých druhoch dopravy v roku 2015 je možné konštatovať, že nárast prepravného výkonu v oblasti **nákladnej dopravy** vyústi do rastu zamestnanosti v cestnej, železničnej i vodnej nákladnej doprave. V **osobnej doprave** sa predpokladá zvyšovanie zamestnanosti v leteckej doprave, v železničnej osobnej doprave sa očakáva stabilizácia zamestnanosti a naopak k znižovaniu zamestnanosti môže dôjsť v cestnej verejnej doprave i v MHD.

Podľa vyššie uvedenej stratégie najväčšie zmeny však možno očakávať v **železničnej doprave**, kde bude potrebné meniť štruktúru zamestnancov vzhľadom na rozsiahlu inováciu infraštruktúry dráh, dopravných prostriedkov vo väzbe na uplatňovanie novej legislatívy Slovenskej republiky a Európskej únie, ale aj vzhľadom na postupnú liberalizáciu trhu osobnej železničnej dopravy. V budúcnosti bude narastať intermodálna preprava, čo bude mať pozitívny vplyv na prevádzku nových intermodálnych terminálov a logistických centier.

V oblasti **leteckej dopravy** nárast leteckej prepravy vyvolá potrebu leteckých pozemných (handlingových) služieb, logistického zabezpečenia a ďalších služieb poskytovaných na letisku, čo sa následne prejaví na potrebe kvalifikovaných zamestnancov najmä v profesiách letový personál, referent letiskovej prevádzky, disponent leteckej prepravy nákladu a mechanik lietadiel.

Vo **vnútrozemskej vodnej doprave** budú stanovené jednotné štandardy vzdelávania členov posádok plavidiel tak, aby boli doklady o vzdelaní akceptované v rámci celej Európskej únie. V súčasnosti sa v Slovenskej republike prejavuje nedostatok zručných a kvalifikovaných členov posádok plavidiel najmä z dôvodu ich uplatnenia na trhu práce v Európskej únii a tým, že stredné školy nepripravujú žiakov na žiadané profesie.

Z uvedeného vyplýva, že v odbornom vzdelávaní na SŠ by mali byť zastúpené nasledujúce odbory skupiny 37 - DPT:

- 3744 6 cestná doprava vrátane odborných zameraní 01 prevádzka a údržba vozidiel a 02 doprava a preprava,
- 3757 4 dopravná prevádzka vrátane odborných zameraní 02 železničná doprava a preprava a 04 bezpečnosť a ochrana železničnej prevádzky (za účelom zlepšenia bezpečnostnej situácie),
- 3758 4 operátor prevádzky a ekonomiky dopravy
- 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy - odborné zamerania: 04 zasielateľstvo, 06 logistika v doprave,
- 3762 2 01 železničiar - dopravná cesta,
- 3765 6 technika a prevádzka dopravy,
- 3766 2 lodník,
- 3772 6 doprava vrátane odborných zameraní: 01 prevádzka a údržba cestných vozidiel, 05 kamiónová doprava
- 3776 4 mechanik lietadiel - odborné zamerania: 01 mechanika, 02 avionika.

U odborov 3758 4 - operátor prevádzky a ekonomiky dopravy a 3766 2 00 - lodník **je potrebné prepracovať učebné dokumenty** podľa nových podmienok a vzdelávacích programov. Pre viaceré profesie, napr. rušňovodič, vodič v cestnej nákladnej doprave, referent letiskovej prevádzky, disponent leteckej prepravy tovaru a i. sa zabezpečuje odborná kvalifikácia inými formami, medzi ktoré patrí pokračovanie odborného vzdelávania v rámci podniku (rušňovodiči).

V súvislosti so skutočnosťou, že na dopravnej prevádzke sa zúčastňujú aj absolventi odborov z iných skupín (24 - strojárstvo, 26 - elektrotechnika) je potrebné zdôrazniť, že **rozvoj dopravy pozitívne ovplyvní aj ďalšie profesie**, akými sú mechanik opravár - cestné motorové vozidlá, koľajové vozidlá, lietadlá atď.

Rozvoj sa predpokladá aj pre odvetvie **pôšt a telekomunikácií**, kde v roku 2015 na stredných školách nebudú chýbať odbory:

- 3756 4 poštová prevádzka,
- 3763 2 manipulant poštovej prevádzky a prepravy,
- 3792 4 poštový manipulant.

V súvislosti s nástupom novovznikajúcich technológií budú podporované najmä nasledujúce odbory, ktoré však budú prirodzene vyžadovať už aj ďalšie nové vedomosti ich absolventov (doteraz nedostatočne zahrnuté vo vzdelávacích programoch):

- **3739 6 elektrotechnika v doprave a telekomunikáciách,**
- **3774 4 00 mechanik telekomunikácií s odbornými zameraniami:**
 - 01 telekomunikačné zariadenia,**
 - 02 telekomunikačné služby,**
 - 03 informačné komunikačné technológie,**
- **3778 4 technik informačných a telekomunikačných technológií.**

Progresívny vývoj v telekomunikáciách sa vo zvýšenej miere prejaví na rozvoji odborov súvisiacej skupiny 26 – elektrotechnika.

Dôležitou sférou zamestnanosti v odvetviach dopravy, pôšt a telekomunikácií zostáva oblasť IKT. Pre kvalifikovaných zamestnancov IKT sa okrem vysokoškolského vzdelania môže vyžadovať aj stredoškolské, resp. vyššie odborné vzdelanie (napr. databázový, resp. sieťový administrátor, programátor, sieťový špecialista, správca informačných systémov, hardvérový technik).

Požiadavka digitálnej gramotnosti sa v odvetví dopravy rozširuje aj na profesie, pri ktorých boli v minulosti rozhodujúce osobnostné predpoklady, odborné zručnosti a prax (majster, dispečer, skladník, automechanik a i.).

Absolventi so znalosťami v oblasti IKT sa uplatnia najmä pri:

- zavádzaní a prevádzke inteligentných dopravných systémov v oblastiach monitorovania, navigácie a riadenia dopravných prostriedkov, riadenia a organizovania dopravy, dopravných a logistických procesov,
- uplatňovaní elektronických prvkov vo vozidlách v automobilovom priemysle a opravárstve,
- systémoch diaľkového riadenia v železničnej doprave na získavanie, prenos a spracovanie informácií,
- správe a údržbe dopravnej infraštruktúry, dopravných terminálov,
- zabezpečovaní prevádzky informačných a telekomunikačných systémov.

4.1.2. Na základe nedostatku - prebytku absolventov v jednotlivých profesiách, skupinách profesií na jednotlivých stupňoch vzdelania

Z plánu potrieb trhu práce (časť 2.3 tejto Koncepcie) vyplýva, že **nedostatkovými profesiami** v súčasnosti sú:

- rušňovodič (profesia vyžaduje stredné odborné (ďalej len „SO“) vzdelanie, na ktoré nadväzuje absolvovanie cca 1-ročného podnikového kurzu pre rušňovodičov)
- vlakvedúci (SO vzdelanie s vyučením v odbore železničiar - dopravná cesta),
- vedúci pošty (podľa počtu riadených zamestnancov úplné stredné odborné (ďalej len „USO“) alebo SO vzdelanie),
- prihradkový zamestnanec (USO alebo SO vzdelanie),
- poštový doručovateľ (USO alebo SO vzdelanie),

pričom posledné tri profesie nevyžadujú osobitné vzdelanie v skupine odborov 37 - DPT.

Podľa vyjadrení niektorých zamestnávateľov je v súčasnosti prebytok absolventov v profesiách komerčný pracovník v doprave; prevádzka a ekonomika dopravy. Ďalšie prebytkové profesie nepatria priamo do skupiny 37 – DPT (technické a informatické služby; technicko-administratívny pracovník; marketing; právnik; účtovník; mechanik počítačových sietí).

4.1.3. Na základe prirodzenej výmeny pracovnej sily (odchod do dôchodku)

Odchodom do dôchodku zamestnancov nosných profesií u zamestnávateľských subjektov môže vzniknúť potreba odborného vzdelávania v prípade, ak tieto uvoľnené pracovné miesta budú obsadené mladými absolventmi stredných škôl. Je dôležité poznať počty zamestnancov nosných profesií, ktorí budú odchádzať do dôchodku v jednotlivých rokoch 2010 - 2015 a týmto smerom orientovať i odborné vzdelávanie z titulu prirodzenej výmeny pracovnej sily.

Z podkladov o nosných profesiách, ktoré odovzdalo 14 zamestnávateľských subjektov Únii dopravy, pôšt a telekomunikácií vyplýva, že pôjde o 24 profesií a s nimi spojený určitý počet zamestnancov, ktorí by eventuálne mohli byť nahradení absolventmi. Konkrétne údaje k jednotlivým rokom 2010 -2015 obsahuje tabuľka č. 15. Na jej základe je možné konštatovať, že u dotknutých 14 zamestnávateľských subjektov vznikne z titulu odchodu zamestnancov nosných profesií do dôchodku požiadavka na vzdelávanie len v nasledujúcich odboroch skupiny 37 - DPT zabezpečujúcich odborné vzdelávanie a prípravu pre príslušné nosné profesie (pozn: názov nosnej profesie je uvedený v zátvorke):

- 3758 4 operátor prevádzky a ekonomiky dopravy (referent - operátor),
- 3756 4 poštová prevádzka alebo 3763 2 00 manipulant poštovej prevádzky a prepravy (vedúci pošty, poštový doručovateľ, priehradkový zamestnanec),
- 3762 2 železničiar (návestný majster; rušňovodič, sprievodca/vlakvedúci),
- 3759 4 komerčný pracovník v doprave (osobný pokladník).

Odchádzajúci pracovníci z ostatných nosných profesií budú nahradení absolventmi odborného vzdelávania z odborov zo súvisiacich oblastí, a to najmä 24 (strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba) a 26 (elektrotechnika).

Počty odchádzajúcich zamestnancov do dôchodku v nosných profesiách v skupine 37 - DPT nie sú však také významné, aby vznikla potreba zvýšenia počtu žiakov, vzdelávajúcich sa v týchto odboroch. Jedinou výnimkou je profesia rušňovodič, kde bude potrebné zamestnať v rokoch 2010 - 2015 spolu cca 648 rušňovodičov. Pre túto profesiu sa však vyžaduje odborné vzdelanie so zameraním na elektrotechniku, strojárstvo, spaľovacie motory, železničnú infraštruktúru, elektrickú trakciu a energetiku v doprave, koľajové vozidlá v železničnej doprave; teda nemusí ísť priamo o odbory zo skupiny 37 - DPT. Nadväzná odborná príprava v tejto profesii sa uskutočňuje formou internátneho kurzu v školiacich zariadeniach železničného dopravcu.

Tabuľka 15: Predpokladaný počet pracovníkov nosných profesií s odchodom do dôchodku v rokoch 2010 -2015

Názov nosnej profesie	Pož. vzdelanie	Predpokladaný počet odchádzajúcich pracovníkov v roku					
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
žeriavnik	SO	1	1	2	2	4	6
vodič špeciálnych mechanizmov	SO alebo USO	2	3	7	6	4	8
referent - operátor	USO	0	0	0	0	0	1
vedúci pošty	USO alebo US	28	6	34	27	29	36
poštový doručovateľ	USO alebo SO	87	32	106	80	86	130
priehradkový zamestnanec	USO alebo SO	19	10	35	22	20	39
steward lôžkových a ležadlových vozňov	SO	5	3	2	2	3	5
elektromontér trakč. zariadení	SO	21	24	27	29	30	27
návestný majster	SO s mat.	14	13	17	12	10	13
traťový strojník	SO s mat.	5	9	8	9	10	10
zámočník koľajových konštrukcií	SO	15	17	11	18	21	23
rušňovodič	USO	40	67	156	129	119	137
sprievodca/ vlakvedúci	USO al. vyuč.	12	8	24	24	27	24
osobný pokladník	USO al. vyučenie	17	5	15	14	8	13
mechanik a opravár KV	SO	2	4	9	8	14	13
elektromechanik	SO	11	11	9	8	11	8
obrábač kovov	SO	0	1	3	1	0	2
lakovník	SO	0	1	1	0	1	0
vodič autobusu MHD	kvalifikovaná osoba	7	5	8	12	14	15
vodič električky	kvalifikovaná osoba	0	1	0	5	4	2
vodič trolejbusu	kvalifikovaná osoba	0	2	1	1	0	0
riadiaci letovej prevádzky	USO s mat	0	0	6	2	5	6
strojník HDV	SO	0	0	0	0	1	0
vodič nákladného automobilu	základné	0	1	1	2	1	0
montér, robotník viazač	základné	0	0	1	0	0	0
zámočník	základné; výučný list	0	0	0	0	0	0
		286	224	483	413	422	518

V súvislosti so zamestnancami nosných profesií, u ktorých sa predpokladá odchod do dôchodku, je potrebné upozorniť, že ide len o zamestnancov a nosné profesie u tých

zamestnávateľských subjektov, ktoré aktívne participovali na tvorbe plánov potrieb trhu práce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy v rezorte dopravy, pôšt a telekomunikácií (pozn.: ich zoznam uvádza Príloha č. 5).

4.1.4. Na základe stupňa vzdelania

Podľa informácií získaných od 14 zamestnávateľských subjektov pre žiadnu z doteraz vykonávaných profesií nie je potrebná zmena požadovaného stupňa vzdelania.

V predchádzajúcich častiach tejto koncepcie bolo v rámci charakteristiky súčasného stavu jednotlivých odvetví rezortu uvedené, že v poslednom období vznikli nové profesie, a to v oblasti:

- rozvoja logistiky:
 - disponent, manažér dopravy, nákupca, manažér logistiky, skladník manipulant, špecialista logistiky, supply chain specialist,
- leteckej dopravy:
 - súkromný pilot,
- telekomunikácií:
 - telekomunikačný technik, pracovník zákazníckej podpory, obchodný zástupca.

Pre všetky novovzniknuté profesie, ktoré vecne patria do skupiny 37 - DP T je možné zabezpečiť odborné vzdelávanie v súčasných študijných/učebných odboroch s výnimkou profesie **súkromný pilot**, pre ktorú bol na druhom rokovaní Rady vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu dňa 30. marca 2010 schválený rovnomený študijný odbor (navrhnutý ŽSK).

Tabuľka 16: Priradenie požadovaného stupňa vzdelania novovzniknutým profesiám s prípadným zaradením k jestvujúcemu študijnému/učebnému odboru

Číslo	Názov profesie / Požadovaný stupeň vzdelania	Odbor štúdia
1.	disponent / ÚSO	3759 4 07 komerčný pracovník v doprave - dopravná logistika alebo 3760 6 06 prevádzka a ekonomika dopravy - logistika v doprave
2.	manažér dopravy / ÚSO	3759 4 komerčný pracovník v doprave
3.	nákupca / SO	(skupina 64 - Ekonomika a organizácia, obchod a služby)
4.	manažér logistiky / ÚSO	3759 4 07 komerčný pracovník v doprave - dopravná logistika alebo 3760 6 06 prevádzka a ekonomika dopravy - logistika v doprave
5.	skladník manipulant / SO	
6.	špecialista logistiky / ÚSO	3759 4 07 komerčný pracovník v doprave - dopravná logistika alebo 3760 6 06 prevádzka a ekonomika dopravy - logistika v doprave
7.	supply chain specialist / ÚSO	3759 4 07 komerčný pracovník v doprave - dopravná logistika alebo 3760 6 06 prevádzka a ekonomika dopravy - logistika v doprave
8.	súkromný pilot / ÚSO	(skupina 37) - schválený nový odbor
9.	telekomunikačný technik / ÚSO	3740 6 06 elektrotechnika v doprave a spojoch – telekomunikačná technika alebo 3778 4 technik informačných a telekomunikačných technológií alebo 3774 4 00 mechanik telekomunikácií s odbornými zameraniami: 01 telekomunikačné zariadenia, 03 informačné komunikačné technológie
10.	pracovník zákazníckej podpory / ÚSO	(skupina 64 - Ekonomika a organizácia, obchod a služby) alebo 3774 4 02 mechanik telekomunikácií - telekomunikačné služby
11.	obchodný zástupca / ÚSO	(skupina 64 - Ekonomika a organizácia, obchod a služby) alebo 3774 4 02 mechanik telekomunikácií - telekomunikačné služby

4.1.5. Na základe odborných kompetencií absolventa v jednotlivých profesiách, skupinách profesií

Z predchádzajúcej časti vyplýva, že v skupine 37 - DPT bol schválený nový vzdelávací program „súkromný pilot“, ktorého predkladateľom bol ŽSK. Realizátorom experimentálneho overovania tohto študijného programu bude Stredná odborná škola dopravná v Martine - Priekope.

Nevyhnutnú súčasť návrhu študijného programu tvorili odborné zručnosti, požadované vedomosti a zručnosti, vyžadované pre výkon profesie súkromného pilota, ktoré sú podrobne uvedené v časti 9.4 návrhu experimentálneho overovania programu. K nim je potrebné priradiť aj osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti, vyplývajúce z náročnosti výkonu tejto profesie, a to:

- dôslednosť a zodpovednosť pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosť pri práci, samostatné riešenie bežných úloh,
- manuálna zručnosť v činnostiach konkrétneho odboru,
- kreatívne myslenie,
- schopnosť integrácie a adaptability,
- organizačné a komunikatívne vlastnosti,
- prispôsobivosť v nových pracovných podmienkach,
- vhodné sociálne správanie a prejavy,
- sebadisciplína a mobilita,
- potrebná dávka sebadôvery a pozitívny prístup k povinnostiam.

Dokumentácia schváleného nového študijného odboru súkromný pilot je k dispozícii na stránke Rady vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu:

<http://www.radavladyyovp.sk/rokovania-b.html?id=3>.

4.2. Sústava odborov vzdelávania (návrhy na vyradenie, resp. zaradenie odborov vzdelávania do/zo sústavy, návrhy na zaradenie odborov do zoznamu odborov, ktoré sú nad rozsah plánu potrieb trhu práce)

V rezorte dopravy, pôšt a telekomunikácií bol Radou vlády SR dňa 30. marca 2010 schválený nový študijný odbor súkromný pilot (časť 4.1.5 tejto Koncepcie).

Vzhľadom na údaje samosprávnych krajov, z ktorých vyplýva, že sa na žiadnej SŠ sa v roku 2009/2010 nevyučujú **učebné odbory skupiny 37 – DPT**, odporúčame prehodnotiť ich opodstatnenosť.

4.3. Odporúčania zmien v štátnych vzdelávacích programoch

Pri spracovávaní Koncepcie boli použité podklady od štrnástich zamestnávateľských subjektov a od siedmich samosprávnych krajov, ktoré boli analyzované v kontexte súčasného stavu a predpokladaného vývoja jednotlivých odvetví, ktoré má rezort dopravy, pôšt a telekomunikácií v pôsobnosti. Z obsahu týchto podkladov a analýz v súčasnom období pre odbory skupiny 37 – DPT nevyplývajú podstatné požiadavky na realizáciu zmien v štátnych vzdelávacích programoch.

Vzhľadom na charakter činností vykonávaných v odvetviach dopravy, pôšt a telekomunikácií je však potrebné, i s ohľadom na možnosti budúceho uplatnenia na pracovnom trhu v Európskej únii, zdôrazniť nevyhnutnosť kompetencií absolventov vo **vyššej spôsobilosti vo využívaní IKT a znalosti cudzích jazykov**.

Nové profesie, ktoré vznikli v poslednom období (disponent, manažér dopravy, nákupca, manažér logistiky, skladník manipulant, špecialista logistiky, supply chain specialist) je možné obsadiť absolventmi existujúcich odborov (ako uvádza tabuľka č. 16). V prípade určitých nedostatočných kompetencií žiakov je možná úprava školských, prípadne štátnych študijných programov.

5. ZÁVER

Súčasný trendy vývoja v odvetviach dopravy, pôšt a telekomunikácií naznačujú, že všetky profesie vykonávané v rezorte majú dosiaľ svoje opodstatnenie, z čoho vyplýva i pokračujúca potreba vzdelávania v terajších študijných a učebných odboroch.

Vzhľadom na očakávaný rozvoj nových technológií, pokračujúce nasadenie inteligentných dopravných systémov v prevádzke dopravy a prenikanie logistiky do všetkých priemyselných odvetví je možné považovať práve s nimi súvisiace študijné a učebné odbory zo skupiny 37 – DPT za veľmi perspektívne.

MDPT SR sa podľa § 2 písm. a/ zákona č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov spolu s ďalšími ústrednými orgánmi štátnej správy zúčastňuje na koordinácii odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce na celoštátnej úrovni.

Zástupca MDPT SR je členom Rady vlády Slovenskej republiky pre odborné vzdelávanie a prípravu, ktorú zriadila vláda Slovenskej republiky ako svoj poradný orgán, a MDPT SR má taktiež zastúpenie v Sektorovej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu AZZZ SR/37 doprava, pošty a telekomunikácie, ktorú zriadila ako svoj poradný orgán v oblasti odborného vzdelávania a prípravy Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky a Únia dopravy, pôšt a telekomunikácií.

Predložená koncepcia, aktivity formulované na splnenie jej cieľa (časť 3.2), zastúpenie rezortu dopravy, pôšt a telekomunikácií v uvedených poradných orgánoch pre odborné vzdelávanie a prípravu spolu so zastúpením ďalších príslušných ústredných orgánov štátnej správy, samosprávnych krajov, stavovských a profesijných organizácií a odborových zväzov v kontexte pôsobnosti a úloh vyplývajúcich zo zákona o odbornom vzdelávaní a príprave sú rámcom fungovania systému odborného vzdelávania a prípravy.

Koncepcia je otvorený dokument, ktorého napĺňanie bude MDPT SR priebežne sledovať, vyhodnocovať a ktorý bude aktualizovať podľa skutočných potrieb a požiadaviek najmenej raz za štyri roky.